

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621201966
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4621201966.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka Z. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. XXX a otec M. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. XXX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 21. októbra 2021, č. k. 10P/145/2021-29, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o zvýšení výživného m e n í tak, že zvyšuje výživné otca M. K. na maloletého M. K. zo sumy 100 eur na sumu 130 eur mesačne počnúc od 01. 10. 2021, ktorú bude povinný zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého Z. C..

V časti týkajúcej sa výroku o zročnom výživnom a výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok z r u š u j e a vec v r a c i a prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 21. októbra 2021, č. k. 10P/145/2021-29 (napadnutý rozsudok) rozhodol tak, že:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1P/11/2017 zo dňa 13. 11. 2017, právoplatný dňa 14. 12. 2017 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. M. K., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 100 eur na sumu 160 eur mesačne, s účinnosťou od 01. 10. 2021.

II. Zročné výživné za čas od 01. 10. 2021 do 31. 10. 2021 v sume 60 eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 62 ods. 1-5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 30. 08. 2021 domáhala zvýšenia výživného na mal. M. zo sumy 100 eur na sumu 250 eur mesačne a návrh odôvodnila tým, že doteraz určené výživné rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1P/11/2017 zo dňa 13. 11. 2017 je nepostačujúce na pokrytie potrieb maloletého. Otec s návrhom súhlasil len čiastočne, navrhol zvýšiť výživné maximálne na 120 eur mesačne. Kolízny opatrovník odporučil návrhu matky vyhovieť a výživné zvýšiť primerane veku a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa ako aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom obidvoch rodičov.

4. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní zistil, že maloletý M. K. sa narodil z mimomanželského vzťahu rodičov, rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1P/11/2017 zo dňa 13. 11. 2017, právoplatným dňa 14. 12. 2017, bol zverený do osobnej starostlivosti matky, otcu súd zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne s účinnosťou od 01. 12. 2017 vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. V tom čase bola matka s maloletým na materskej dovolenke, poberala materské dávky v priemere v sume 700 eur, bývala s maloletým a so svojím otcom v rodinnom dome, ktorého je vlastníčkou. Otec bol v tom čase zamestnaný ako profesionálny vojak v Leviciach, jeho čistý priemerný mesačný príjem bol 742 eur, býval u svojej matky v jej rodinnom dome, prispieval jej na domácnosť sumou 100 eur mesačne a počas pracovného týždňa býval na ubytovni zamestnávateľa, ktorému za to platil 70 eur mesačne. V tom čase mali rodičia vyživovaciu povinnosť len k mal. M..

5. Matka je v súčasnosti zamestnaná na Vojenskej polícii MO SR Trenčín s miestom výkonu práce v Topoľčanoch, zamestnávateľom je hodnotená veľmi kladne. Jej čistý priemerný mesačný zárobok je 2.020 eur. Matka býva naďalej v jej rodinnom dome spolu s maloletým a jej otcom, ktorý pracuje v Bratislave a s priateľom T. Y., ktorý je zamestnaný v ZKW Slovakia s.r.o. Krušovce a má vyživovaciu povinnosť na jedno maloleté dieťa v sume 150 eur mesačne. Matka má mesačné výdavky na bývanie a to 172 eur plyn, 25 eur voda, 65,50 elektrina, 4,64 koncesionárske poplatky, telefón a internet 30 eur, ročne platí poisťku domu v sume 130 eur, poisťky za motorové vozidlá (povinné zmluvné aj havarijné) v sume 900 eur, spláca hypotéku po 264 eur. Maloletému platí za škôlku 50 eur mesačne, zvýšené výdavky na neho má v súvislosti s jeho zdravotným stavom. Maloletý má atopickú dermatitídu, recidivujúce infekty dýchacích ciest, problémy s imunitou, preto dopláca za kožné preparáty. Otec sa s maloletým stretáva pravidelne, nad rámec výživného mu prispieva tak, že mu kupuje oblečenie, hračky, rybárske potreby, kúpil mu bicykel.

6. Otec je v súčasnosti zamestnaný v spoločnosti europlac s.r.o. Topoľčany ako operátor výroby od 27. 08. 2018, pracovný pomer má uzavretý na dobu neurčitú, priemerne mesačne zarába 796 eur. Býva naďalej so svojou matkou, ktorá je zamestnaná ako šéfkuchárka na Základnej škole Nádražná v Partizánskom, v jej rodinnom dome, prispieva jej na domácnosť 250 eur mesačne. Spláca úver na auto po 112 eur mesačne, maloletému platí poisťku po 27,80 eur mesačne. Otec od armády odišiel do civilu podľa jeho vyjadrenia preto, že sa chcel stať policajtom, začal študovať na policajnej škole v Pezinku, ale štúdium zanechal, terajšia práca mu vyhovuje. Rodičom vyživovacie povinnosti nepridbúli.

7. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozsudku o výživnom, pretože odvtedy prešla doba štyroch rokov, počas ktorej maloletý vyrástol a viacnásobne vzrástli jeho životné náklady. V čase určenia výživného bol maloletý Matej v útlom veku, matka s ním bola na materskej dovolenke, v súčasnosti už navštevuje materskú školu. Osobnú starostlivosť o neho zabezpečuje matka, čím si tiež čiastočne plní zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletému, na čo súd musí pri rozhodovaní prihliadať. K zmene pomerov došlo aj u rodičov, matka znovu po ukončení rodičovskej dovolenky pracuje, čím došlo k zvýšeniu jej príjmu. Otec zmenil zamestnávateľa, jeho príjem sa zvýšil približne o 60 eur, tým, že už nedochádza za prácou do iného okresu, ako tomu bolo v čase prvej úpravy výživného, znížili sa mu náklady na dopravu a platenie ubytovania v mieste výkonu práce. Rodičom vyživovacie povinnosti nepridbúli.

8. Po takto vyhodnotených výsledkoch dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný a s prihliadnutím na vek, odôvodnené potreby maloletého, na pomery na strane rodičov, na zárobkové možnosti a schopnosti otca, na dlhú dobu, ktorá uplynula od predošlej úpravy výživného, na to, že okrem mal. M. otec nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, zvýšil výživné na mal. M. na sumu 160 eur mesačne s účinnosťou od 01. 10. 2021. Takto zvýšené výživné je podľa názoru súdu otec schopný platiť aj so zohľadnením jeho odôvodnených výdavkov a s prihliadnutím na jeho zárobkové možnosti a schopnosti. Zročné výživné za mesiac október 2021 v sume 60 eur súd otcovi súd povolil zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh.

9. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Uviedol, že navrhoval maximálnu výšku 120 eur ako výživné pre maloletého. Súd nezohľadnil jeho mesačné výdavky. V bodoch uviedol, že mesačne v priemere na účet za prácu od zamestnávateľa mu je poukázaná suma vo výške 796 eur, pravidelné mesačné výdavky, ktoré bral súd prvej inštancie do úvahy sú: 250 eur príspevok matke na domácnosť matke, s ktorou bývam v spoločnej domácnosti; 27,80 eura mesačná platba za poisťku v prospech maloletého; 112 eur mesačne splátka spotrebného úveru na osobné motorové vozidlo v mojom vlastníctve. Súd prvej inštancie nevezal ale do úvahy moje iné povinné mesačné platby, ktoré som zo zákonov povinný platiť, prípadne na základe zmlúv a ktorých neplatenie by malo negatívne, aj zákonom sankcionované dopady. Konkrétne 21,80 eura mesačne paušálny poplatok za mobilné služby. Súd prvej inštancie tiež nevezal do úvahy moje iné ročné povinné platby 120 eur ročne povinné zmluvné poistenie motorového vozidla; 20 eur ročne poplatok za komunálny odpad obci, 400 eur ročne na palivové drevo (v obci nie je zavedený plyn, matka ročne kupuje palivové drevo v sume cca 800 eur, ja sa na tejto sume podieľam polovicou, výdavky na PHM, nakoľko dochádza denne 24 km spoločne do a z práce v Topoľčanoch a tiež dochádza za maloletým synom, keď si ho idem v stanovených dňoch vziať. Mesačne ma dochádzanie a tým platba za PHM stojí 120 eur. Súčet týchto povinných súm, je 576,59 eura. V prípade, ak započíta všetky skôr uvedené platby tak mi po ich zaplatení zostane menej, ako je suma životného minima pre plnoletú dospelú zamestnanú osobu.

11. Ďalej uviedol, že matka maloletého pracuje ako vojenská policajka na útvare v Topoľčanoch a súdu doložila, čo odznelo aj na pojednávaní, že zarába mesačne približne 2020 eur, ktorá sú jej poukázané na účet. Ako je uvedené v rozsudku má mesačné platby za energie v súhrnnej výške 262,5 eur + platí koncesionársky poplatok a poplatok za škôlku pre syna vo výške 50 eur mesačne a mesačne spláca hypotekárny úver splátkou vo výške 264 eur. Taktiež má ročné poplatky, ktoré súd prvej inštancie zohľadnil, na rozdiel od tých, ktoré má on a ktoré v odôvodnení uvedené neboli. Jej ročné platby sú 900 eur ročná poisťka (PZP a HP) za viaceré jej motorové vozidlá; 130 eur ročne poistenie domácnosti. Matka maloletého býva v ňou vlastnenej nehnuteľnosti spoločne s inou dospelou zárobkovo činnou osobou, jej priateľom, ktorý ale, ako uviedla, sa na financovaní spoločnej domácnosti nepodieľa, nakoľko ako uviedla (len z jej tvrdení, on sa súdu nezúčastnil, ani nebol predvolaný) sám má vyživovaciu povinnosť voči jeho maloletému dieťaťu v sume 150 eur mesačne a má, podľa jej tvrdení, nevysporiadané vzťahy s predchádzajúcou manželkou, čo podľa jej tvrdení mu nedovoľuje sa podieľať na chode a platbách na spoločnú domácnosť. Uvedený priateľ matky maloletého s touto býva v spoločnej domácnosti, ako uviedla, denne, pracuje v obci Krušovce, kam denne dochádza. Matka maloletého uviedla, že všetky náklady na domácnosť hradí sama, iba v niekoľkých prípadoch jej vypomohol paradoxne jej otec, ktorý sa v tejto zdržiava málo. Na otázku sudkyne, prečo neprispieva na spoločnú domácnosť aj jej priateľ odpovedala, že nakoľko má sám povinnosti voči svojmu dieťaťu a nevysporiadané majetkové vzťahy (bližšie neuviedla aké) spolupodieľanie nevyžaduje. Súd prvej inštancie nezohľadnil to, že matka maloletého platí aj za inú zárobkovo činnú osobu minimálne platby za energie a v ani minimálnom pomere nežiada, aby jej priateľ takéto bývanie spolufinancoval. Mesačné poplatky za energie navyšuje uvedený priateľ minimálne v 1/3, nakoľko s matkou maloletého býva denne a v domácnosti žije nepretržite spolu s ňou. Teda miňa energie. Súd nezohľadnil neprispievanie uvedenej osoby do domácnosti, a to napriek tomu, že uvedená osoba sa na poplatkoch svojou prítomnosťou v domácnosti podieľa, nakoľko miňa energie. Matke maloletého by malo ísť v prvom rade o blaho maloletého, a teda aj o to, aby sa aj jej priateľ aspoň v nejakej miere podieľal na chode a platbách za domácnosť. Súd prvej inštancie nijak nekomentoval takýto faktický stav, ani nenabádal matku, aby ho prípadne zmenila a tým zlepšila svoju finančnú situáciu. Matka maloletého mesačne zarobí 2020 a mesačne minie (vrátane poistiek) 666,97 eura, teda jej zostane z jej mzdy suma vo výške 1353,03 eura. Berúc do úvahy, že matke maloletého zostane uvedená suma, z ktorej samozrejme ešte hradí stravu a iné náklady, tak jej finančné možnosti sú vysoko nad rámec jeho. Matka maloletého dôrazne uvádzala, že tento má zhoršený zdravotný stav a lekárske potvrdené zníženie imunity a iné zdravotné problémy, tak mesačne na lieky pre neho dáva približne 40 eur, čo ale nevedela vydokladovať. Maloletý je poistený v ZP Dôvera v ktorej čerpá bonus vo výške 300 eur ročne na lieky, ktoré má na predpis, teda tvrdenie matky, že jeho lieky idú iba na jej ťarchu a platí ich všetky výlučne sama nie je pravdivé, nakoľko minimálne do výšky 300 eur ich hradí v plnej výške ZP.

12. Matka maloletého poberá rodičovský príspevok pre rodiča, ktorý poberal materskú, tiež prídavok na dieťa a tiež daňový bonus na dieťa do 6 rokov veku. Spoločne táto suma je niekoľko sto eur, ktoré matka zo zákona dostáva na starostlivosť o maloletého, pričom súd uvedené zákonné príspevky tiež nezohľadnil, čím nespochybňuje ich vyplácanie k jej rukám, nakoľko jemu ide tiež o najlepšie prostredie pre svojho syna. V závere poukázal na podľa neho neformálnu komunikáciu sudkyne a matky z čoho nadobudol dojem, že súd nadfíza matke a nebol nestranný.

13. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka tak, že pri odpočítaní výšky výživného t.č. v sume 170 eur mu ostáva suma na živobytie 626, čo predpokladám nie je pod úroveň životného minima. Samozrejme otec maloletého si musí platiť aj nejaké výdavky na bývanie tak ako aj ona, nemôže očakávať, že všetko mu bude niekto platiť. Otec maloletého dieťaťa nechápe prečo neustále vyťahuje jej príjem, keďže pracoval taktiež ako profesionálny vojak mal možnosť vyššieho zárobku, žiadosť o prepustenie zo služobného pomeru si podal sám, keďže podľa jeho vyjadrení chcel pracovať v policajnom zbore, ale ani tá práca mu nebola dosť dobrá, lebo čo keby som chcela od neho ešte viac financií pre jeho syna (podľa jeho vyjadrení). Je pravda, že jej partner býva u nej a neplatí náklady spojené z bývaním, ale každý druhý týždeň hradí stravu aj pre jeho syna. Náklady na energie ako to píše otec maloletého vôbec nevzrástli, keď sa do jej domácnosti nasťahoval priateľ, ale uvedené náklady skôr stúpajú každým rokom percentuálne ako idú hore ceny na bývanie. Otec maloletého by si mal uvedomiť, že náklady na bývanie boli stanovené ešte vtedy keď tu býval aj on, pričom nebolo nič menené. Náklady na bývanie aj cez to všetko boli vydelené troma (poistka za dom 120 eur, hypotéka 264,36 eura, voda 25 eur, plyn 172 eur, električka 65,50 eura, rozhlas a televízia 4,64 eura čo je spolu 651,50 deleno 3 sa rovná zhruba 217 eur). Odkiaľ otec maloletého zobral, že poberá rodičovský príspevok, keďže ten je stanovený do troch rokov veku dieťaťa pri zhoršenom zdravotnom stave do 6 rokov, čo nebolo uznané. Otec maloletého si syna berie len v určených dňoch stanovených súdom, keď chce, aby si ho zobral na OČR, tak vždy je problém, že on pracuje, pričom aj ona pracuje a nemá toľko OČR, ale to jeho nezaujíma. Napríklad minulý rok od 16. marca 2020 bola zatvorená škôlka až do septembra 2020, keď žiadala otca maloletého, aby si zobral malého aj on, tak zase dostala zápornú odpoveď. Sudkyňa podľa jej názoru nebola vôbec zaujatá, veď ich videla prvýkrát a ani ona ju nepozná a nie je dôvod prečo by jej nadžiaravala. Pani sudkyňa sa spýtala kde býva a po kom kúpila dom, ale neprikladala tomu takú vážnosť ako otec maloletého. Stanovené výživné na maloletého nie je pre jej potreby, ale pre potreby maloletého.

14. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu a vyjadreniu nevyjadril.

15. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok, postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP, pričom nie je viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 66 CMP, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, pričom rozsudok v časti výroku o zročnom výživnom a závislý výrok o náhrade trov konania bolo potrebné v zmysle § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

21. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Z uvedeného je zrejmé, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú obaja rodičia dieťaťa, pričom platí, že súd individuálne skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov. Pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za predchádzajúci kalendárny rok), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča, a to z dôvodu, aby sa rodič nemohol zbavovať (prípadne znižovať) vyživovacej povinnosti voči dieťaťu napríklad tým, že prijme finančne nevýhodnejšie

zamestnanie alebo sa stane dobrovoľne nezamestnaným, prípadne sa zbavuje svojho majetku. Súd pri určovaní výšky výživného skúma aj majetkové pomery rodičov, a to opäť individuálne u každého z nich. Majetkové pomery sa preukazujú napr. listami vlastníctva, výpisom z bankových účtov, výpisom z evidencie motorových vozidiel ako aj inými listinami alebo inými dôkazmi. Smerodajná pre určenie výživného je životná úroveň rodičov. Životnú úroveň rodičov určujú mnohé faktory ako napríklad výška úspor, leasingy motorových vozidiel, dovolenky, čerpané úvery a podobne.

22. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti súd vychádza z vyčíslenia celkových nákladov na dieťa, a to tak, aby výška výživného pokrývala oprávnené potreby dieťaťa ku dňu rozhodovania o výške výživného (oprávnené potreby dieťaťa sa menia v závislosti od veku dieťaťa, školskej dochádzky a podobne). Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností každého jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkového uplatnenia v spoločenskom živote, od hodnoty jeho majetku a výnosov z neho, ako aj od výšky prípadných vlastných príjmov dieťaťa a pod. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, a pod.); za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3).

23. Celkové mesačné náklady na dieťa predstavujú všetky náklady (výdavky), ktoré zabezpečujú aspoň základné potreby dieťaťa ako napríklad strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, školská dochádzka a podobne na kalendárny mesiac. Samozrejme, ak to dovoľujú majetkové pomery rodičov, dieťa má nárok aj na ďalšie plnenia zo strany rodičov napríklad výlety, športové aktivity a podobne. Jednotlivé náklady na dieťa sa spočítajú tak, že pravidelné mesačné platby ako strava, školné, zdravotnícke potreby sa započítajú do mesačných nákladov na dieťa v celosti, ostatné nepravidelné platby ako napríklad kúpa ošatenia, športových potrieb sa rozpočítajú tak, aby bolo možné určiť ich výšku na jeden kalendárny mesiac. Takéto určenie výšky nákladov na dieťa je smerodajné, lebo súčasná právna úprava neumožňuje priznanie výživného vo vyššej výške ako sú preukázané náklady na dieťa.

24. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, úrovňou vzdelania, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí, ktoré sú primerané daným vlastnostiam rodičov a okolnostiam v spoločnosti. Pri určovaní výživného pre deti treba prídavky na deti vziať do úvahy v súvislosti s tým, do akej miery sa nimi uhradzujú potreby detí. Výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa jedným z rodičov je spravidla dôvodom na určenie primerane vyššieho výživného pre druhého z rodičov, ktorý taký výkon neuskutočňuje.

25. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok (určenie výživného), treba vychádzať zo skutočnosti, že maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na povinnosť platenia výživného vo výške 100 eur rozsudkom č. 1P/11/2017-29 zo dňa 13. novembra 2017 za podmienok z toho času, pričom konkrétne skutkové zisťovania (v konaní sp. zn. 1P/11/2017) v odôvodnení rozsudku v dôsledku vzdania sa možnosti podať odvolanie, súd nerobil. Styk otca s maloletým M. bol upravený rozsudkom č. k. 11P/31/2021-23 zo dňa 30. 08. 2021).

26. Napadnutým rozsudkom bola vyživovaciu povinnosť otca stanovená na sumu 160 eur, čím bola zvýšená vyživovacia povinnosť od naposledy určeného výživného vo výške 100 eur.

27. Súdom určené výživné vzhľadom na zistenia prvoinštančného súdu bolo podľa názoru odvolacieho súdu (zo samotnej podstaty) zvýšené správne, ale nie vo výške, ktorá zodpovedala pomerom možností, schopností a majetkových pomerov otca a matky s prihliadnutím na oprávnené (odôvodnené) potreby maloletého.

28. V čase určenia pôvodného výživného bola matka s maloletým na materskej dovolenke, poberala materské dávky v priemere v sume 700 eur, bývala s maloletým a so svojím otcom v rodinnom dome, ktorého je vlastníčkou. Otec bol v tom čase zamestnaný ako profesionálny vojak v Leviciach, jeho čistý priemerný mesačný príjem bol 742 eur, býval u svojej matky v jej rodinnom dome, prispieval jej na domácnosť sumou 100 eur mesačne a počas pracovného týždňa býval na ubytovni zamestnávateľa, ktorému za to platil 70 eur mesačne.

29. Prvoinštančný súd správne zistil, že matka je v súčasnosti zamestnaná na Vojenskej polícii MO SR Trenčín s miestom výkonu práce v Topoľčanoch s priemerným mesačným zárobkom 2020 eur. Býva v dome aj s jej priateľom, ktorý je zamestnaný v ZKW Slovakia s.r.o. Krušovce a má vyživovaciu povinnosť na jedno maloleté dieťa v sume 150 eur mesačne. Matka má mesačné výdavky na bývanie a to 172 eur za plyn, 25 eur vodu, 65,50 elektrinu, 4,64 eura koncesionárske poplatky, telefón a internet 30 eur, ročne platí poisťku domu v sume 130 eur, poisťky za motorové vozidlá (povinné zmluvné aj havarijné) v sume 900 eur, spláca hypotéku po 264 eur. Maloletému platí za škôlku 50 eur mesačne, zvýšené výdavky na neho má v súvislosti s jeho zdravotným stavom. Maloletý má atopickú dermatitídu, recidivujúce infekty dýchacích ciest, problémy s imunitou, preto dopláca za kožné preparáty. Otec sa s maloletým stretáva pravidelne, nad rámec výživného mu prispieva tak, že mu kupuje oblečenie, hračky, rybárske potreby, kúpil mu bicykel.

30. Správne zistenia vykonal prvoinštančný súd aj vo vzťahu k otcovi a to, že je v súčasnosti zamestnaný v spoločnosti europlac s.r.o. Topoľčany ako operátor výroby od 27. 08. 2018, pracovný pomer má uzavretý na dobu neurčitú, priemerne mesačne zarába 796 eur. Býva naďalej so svojou matkou, ktorá je zamestnaná ako šéfkuchárka na Základnej škole Nádražná v Partizánskom, v jej rodinnom dome, prispieva jej na domácnosť 250 eur mesačne. Spláca úver na auto po 112 eur mesačne, maloletému platí poisťku po 27,80 eur mesačne. Rodičom vyživovacie povinnosti nepribudli.

31. Odvolací súd vychádzal zo skutkových zistení súdu prvej inštancie s prihliadnutím okolnosti širšieho rozsahu potrebných skutočností, ktoré bolo treba vziať do úvahy najmä na strane otca.

32. Je pravdou, že hlavnou okolnosťou v čase rozhodovania prvoinštančného súdu bolo uplynutie 4 rokov od poslednej úpravy výživného a zmeny v príjmoch otca a matky. Matka zabezpečuje o maloletého starostlivosť, pričom je možné zhodnotiť, že podiel starostlivosti matky vyvažujúci platenie výživného (vzhľadom na vek maloletého) je v rozsahu 3/5.

33. Vo vzťahu k určenému (zvýšenému) výživnému bolo treba zobrať do úvahy nielen výdavky matky týkajúce sa rozšírených, najmä ročných platieb (povinné zmluvné a havarijné poistenie motorového vozidla, poisťka domu), ale obdobne bolo treba prihliadnúť na to, že vyživovací vzťah medzi subjektami rodinnoprávneho vzťahu je možno považovať za „plastický“, do ktorého vstupujú potreby dieťaťa a pomery otca a matky.

34. Odvolací súd konštatuje, že niektoré „položky“ výdavkov vo všeobecnosti, toho ktorého rodiča aj pri absencii jeho tvrdenia v konaní, je treba v minimálnom rozsahu zobrať do úvahy pokiaľ sa taký výdavok zobral do úvahy aj u druhého z rodičov. V zmysle vyšetrovacej zásady je to potrebné, pretože ak napr. na jednej strane (u jedného z rodičov) súd prihliadne na výdavky na telekomunikačné služby (ktorých využívanie je dnes okrem výnimočných situácií štandard), alebo tiež na povinné zmluvné poistenie u jedného z rodičov, pričom vedomosť súdu je, že obaja rodičia využívajú motorové vozidlo, je potrebné zobrať povinné platby do úvahy aj u druhého z rodičov (a treba k nim vyžiadať tvrdenia). Iba tak možno hovoriť o správne obojstranne relevantne a rozsahovo vyváženom zisťovaní skutočného stavu súdom.

35. V tomto prípade má matka signifikantne vyšší príjem, ktorý je aj vyšší ako v čase pôvodne určeného výživného (vtedy bola na materskej). Otcovi sa zvýšil príjem o 60 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že otec má podľa všetkého aj ďalšie výdavky v súvislosti s majetkom obdobne ako matka (ročne platené poisťky na auto, výdavky na bývanie - kúrenie, daň) a ďalšie (platby za telekomunikačné služby) a navyše (a to bolo správne skutkové zistenie prvoinštančného súdu) platí dlhodobo aj poisťku pre maloletého vo výške 27,80 eura mesačne, bolo podľa názoru odvolacieho súdu na mieste určiť (zvýšenie) výživné vo výške 130 eur (namiesto 160 eur), pretože vyvažovaný pomer možností, schopností a majetkových pomerov otca a takých pomerov u matky na jednej strane a s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého M. na druhej strane, charakterizuje určenú výšku výživného 130 eur (aj vzhľadom na vek maloletého) ako adekvátnejšiu. Vyvažovaný pomer starostlivosti matky o maloletého (3/5) a jej povinnosť výživného tak vytvára priestor vyživovacej povinnosti rodičov pre maloletého celkovo v rozsahu jeho potrieb s prihliadnutím na štandard rodičov.

36. Výrok súdu prvej inštancie týkajúci sa zročného výživného odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože v čase rozhodovania odvolacieho súdu neboli známe informácie o dlžnom zročnom výživnom. Vzhľadom na závislosť výroku o trovách konania pri zrušení uvedeného výroku súd rovnakým postupom zrušil aj výrok o trovách konania s tým, že podľa §

396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

37. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).